

«Infàmia»: 14 reflexions (i un munt de preguntes)

Perquè, al capdavant, això del teatre és només una feina. Oi que sí?

«Infàmia» serà a La Villarroel fins al 14 de febrer. Foto: David Ruano

1. Què veiem, quan mirem algú que actua dalt d'un escenari? Quina distància separa la versemblança de la veritat? Quina dosi de veritat hi ha d'haver perquè alguna cosa sigui versemblant? Pot fingir-se, la veritat? Al programa de mà d'*Infàmia*, Pere Riera fa preguntes incòmodes al públic. Per què hi ha gent disposada a deixar-se enganyar pel preu d'una entrada? És a dir: per què hem vingut?
2. Aquesta obra no es podia dir *Joc de miralls*, perquè hi ha massa obres que se'n diuen (de Carme Riera a Andrea Camillieri, passant per Isidor Cònsul o Agatha Christie; increïble però cert). No se'n pot dir, però seria un títol oportú.
3. El 1905, després d'una crisi personal i vital, Konstantin Stanislavski va deixar d'actuar. Va dir que ja no sentia res dalt l'escenari, res d'autèntic, que s'havia tornat un autòmat. Sentiment versus tècnica, l'etern debat. Aquest és un text per a gent de teatre. Però no només per a ells.
4. Potser de vegades val la pena enganyar. A l'última escena d'aquesta obra hi ha un mirall que ocupa tot l'espai central. N'és el protagonista absolut. Perquè, tanmateix, hi ha enganys molt necessaris, que justifiquen tot un argument?
5. *John Gabriel Borkman* va ser el penúltim drama escrit pel dramaturg suec Henrik Ibsen. Després, només va escriure *Quan despertem d'entre els morts*, considerada el seu testament

vital. *Borkman* s'ha representat poc a Catalunya, tot i que hi ha una traducció al català molt primerenca, de començaments del segle XX. No és pas una casualitat que l'actriu Eva Dolç (Emma Vilarasau) digui a l'escenari que va fer el *Borkman*. No una altra obra. El *Borkman*.

6. Actuar per triomfar és legítim, però potser perillós. A més, què és l'èxit? Té conseqüències? Toni (Jordi Boixaderas) ha rebut un premi. Tothom n'ha parlat. Pere Riera també va rebre un dels premis Max pel seu exitós muntatge anterior, *Barcelona*. Com s'escriu, com s'actua, com es fa per viure, després d'un premi? Els personatges, un altre mirall de l'autor.

7. D'entre tots els personatges shakesperians, la mare de Hamlet, Gertrudis, és un dels menys estudiats. Els seus «companys» Ofèlia o el príncep de Dinamarca potser li treuen protagonisme. La reivindicació de Gertrudis, doncs, se suma aquí a altres reivindicacions (la de *Borkman*, l'Ibsen poc conegut). Era el moment, ara, de dir què som i què trobem a faltar? Després del premi Max?

8. Per què actuar? Per ser feliç? Per ser una mica menys infeliç? Què fa que algú pugui dalt d'un escenari per ser un altre? Vet-ho aquí una més de les preguntes del programa de mà. I a escena, quatre respostes: Per transcendir, per tenir alguna cosa a la qual aferrar-se, per alimentar la família, per triomfar. Totes igual de legítimes?

9. Actors joves versus actors grans. Com en aquell conte de Jack London, experiència versus il·lusió. Tot i que, diu Jordi Boixaderas, la il·lusió és cosa d'il·lusos. Sense els uns, els altres no tindrien reflex. Es necessiten els uns als altres.

10. El 95% de la vida d'una gran personalitat està dedicada a fer coses absolutament vulgars. Ho diu Peter Ackroyd, en referència a William Shakespeare. El jove Aleix (Francesc Ferrer) arriba tard a l'assaig perquè son pare està malalt i l'ha de cuidar. Per molt que vulguis evitar-ho, la vida sempre irromp. Cal persistir en el sublim?

11. Un paper escrit per a Emma Vilarasau, i li escau com un guant. No és ella, és clar, però se li assembla. Potser Eva Dolç hauria de ser més estripada? Potser ho hauria pogut ser? I quina bèstia de teatre que és Jordi Boixaderas! Tot allò que diu ens ho creiem a l'acte. Justament! És qui millor juga el joc del dramaturg. Perquè la cosa va de mentides o de veritats?

12. Shakespeare en l'any Shakespeare. Aleix (Francesc Ferrer) i Sara (Anna Moliner) assagen la mort d'Ofèlia. Entren i surten dels seus personatges, Ofèlia es barreja amb Sara i Sara recorda Anna. El mateix amb el tercet Hamlet-Aleix-Francesc. Quan s'acaba *Infàmia*, t'han vingut unes ganes immenses de veure *Hamlet*, però interpretat per ells mateixos. Quin bon homenatge, en aquest any d'homenatges.

13. Un text per a actors i actrius? No pas. Un text per a amants del teatre. Vint-i-quatre hores més tard encara hi pensareu.

14. Perquè, al capdavall, això del teatre és només una feina. Oi que sí?

Infàmia

de Pere Riera

Intèrprets: **Emma Vilarasau, Jordi Boixaderas, Anna Moliner, Francesc Ferrer** Escenografia:

Sebastià Brosa

Direcció: **Pere Riera**

La Villarroel

Fins al 14 de febrer